

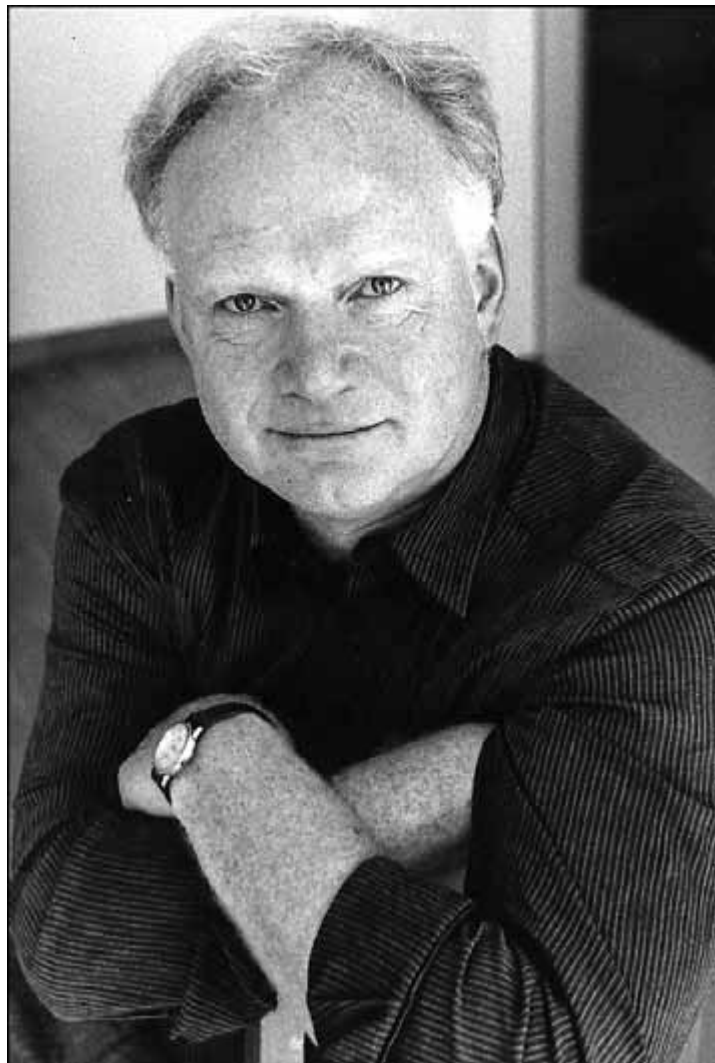
ASSAIG

Ulrick Beck i Elisabeth Beck-Gernsheim,
La individualització.
Traducció de Bernardo Moreno. PAIDÓS.
Barcelona, 2003.

Perspectives de la modernitat avançada

XAVIER FILELLA

Ulrick Beck i Elisabeth Beck-Gernsheim, professors de sociologia a les Universitats de Munic i Erlangen, han definit en la seva ja extensa obra les transformacions del món contemporani. L'any 1986 Ulrick Beck assenyalava a *La societat del risc* que els guanys derivats del progrés tècnic i econòmic es veien eclipsats, cada vegada més, per la producció de riscos. La seva explicació es fonamentava en dues tesis: d'una banda, la crisi del medi ambient i, de l'altra, la individualització subsegüent a la destradicionalització de les formes de vida de la societat industrial. Totes dues tesis han tingut una influència desigual. Mentre que la tesi del risc ha tingut un notable ressò, la tesi de la individualització ha passat gairebé inadvertida, malgrat excel·lents treballs com el que recentment Elisabeth Beck-Gernsheim dedicava a les noves formes de la vida familiar (*La reinvençió de la família*, Paidós, 2003). En aquest sentit, la publicació del llibre que presentem ofereix una convincent consideració sobre els mecanismes que articulen l'individualisme en les societats de la modernitat avançada.

ULRICK BECK ÉS PROFESSOR DE SOCIOLOGIA

Pensar, calcular, planificar, ajustar, negociar i, finalment, decidir constitueixen el nou caràcter de l'individu

D'entrada, caldria probablement efectuar una precisió terminològica per aclarir que la individualització de què ens parlen els Beck no té res a veure amb la idea d'individualisme neoliberal. Com exposa Zygmunt Bauman en el pròleg que acompanya aquest llibre, els Beck ens parlen d'una individualització que consisteix a fer que la identitat humana deixi de ser una dada per esdevenir una tasca. La biografia tradicional es converteix en les societats de la modernitat avançada en una biografia

electiva que requereix una tria continuada. La individualització significa, per tant, emancipació i autonomia, però també un enorme risc que posa l'individu en una situació de perill permanent.

Pensar, calcular, planificar, ajustar, negociar i, finalment, decidir constitueixen el nou caràcter de l'individu contemporani. El seu disseny és escollir, però, a més, escollir de pressa. L'individu de la segona modernitat no pot prendre la suficient distància reflexiva amb ell mateix per poder construir una biografia lineal i narrativa. El resultat, assenyalen Ulrick Beck i Elisabeth Beck-Gernsheim, és una identitat híbrida i contradictòria que emergeix d'una continuada intersecció i combinació de fragments. No ha d'estranyar, doncs, que les institucions de la primera modernitat resultin inadequades per resoldre els nous reptes de la societat contemporània. Els Beck n'assenyalen alguns. Entre ells, que cada vegada resulta més difícil garantir els dos pilars de la democràcia: la representació d'uns interessos cada vegada més fragmentats i el consens entre uns individus com més va, més diferenciats. Aquest és, assenyalen els autors de *La individualització*, l'autèntic dilema polític de la segona modernitat.

ASSAIG

Antoni Brey,
La generació freda.
MONTFLORIT.
Cerdanyola del Vallès, 2003.

Misteris d'Irlanda

JOAN AGUT

NARRATIVA

Erin M. Hart,
Terra embriuada.
Traducció de Josefina Caball.
COLUMNA. Barcelona, 2003.

Irlanda, Éire en gaèlic, és un país que exerceix una gran fascinació. La seva geografia, una illa amb una depressió central entre massissos muntanyosos, i el seu clima plujós configuren una terra coberta de torba i amb grans prats verds d'extraordinària bellesa. La seva història, marcada per la misèria dels habitants i els vaivens de la dominació anglesa, fou durant el primer terç del segle XX un mirall per a l'autonomisme català, que reclamava la seva Home Rule i veia amb esperança com Irlanda aconseguia ser Estat lliure el 1921. A més de la lluita heroica dels irlandesos per independitzar-se de la Corona britànica, la literatura i el

cinema ens han aportat una Irlanda mítica, amb el Dublín i els dublinesos de Joyce i la Irlanda rural en algun cèlebre film de John Ford.

Terra embriuada ens apropa a la Irlanda rural dels nostres dies, amb tots els seus misteris, alguns enterrats dins la torba i altres ocults en subterranis secrets de velles torres mig enrunades. L'autora de la novel·la, Erin M. Hart, és una nord-americana (Minnesota, 1958) estudiant del món gaèlic, fundadora d'un grup de música tradicional irlandesa i especialista en art, professora de literatura i crítica teatral. El 1996 va guanyar el premi Glimmer Train Short Story de narracions curtes.

UN CAP SENSE COS

La novel·la comença amb el descobriment d'un cap sense cos d'una noia pèl-roja enterrat en un camp de torba. El misteriós cap de la jove pèl-roja posa en moviment l'arqueòleg Cormac Maguire i la paleontòloga

Nora Gavin, que intenten descobrir la data de la mort de la dona decapitada i el secret que s'amaga darrere aquella troballa. Paral·lelament, la víctima pèl-roja remou el misteri de la desaparició, dos anys abans, d'una dona i el seu fill, esposa i hereu del terrinent de la contrada. Un policia local, Garret Davaney, serà l'encarregat de dur la investigació que resolgui l'enigma de la dona i el fill desaparegut.

Així, a *Terra embriuada* es desenvolupen dues línies de recerca, una arqueològica i científica i l'altra netament policial. Aquest plantejament ens permet penetrar en la història turbulenta d'una gent aspra i esquerra, els habitants de Dunberg i més concretament els de la Casa Bracklyn, propietat de Hugh Osborne. Les rancúnies rurals, la xafarderia d'un poble petit i el passat de cadascun dels personatges configuren l'univers de la novel·la, que no deixa de mostrar-nos també la vida de cada dia de la Irlanda

profunda. Al final, com calia esperar, els dos misteris es resolten sense sorpreses tretes de la màniga en el darrer moment. Erin M. Hart mena molt intel·ligentment les dues investigacions plenes de suspens i penetració psicològica, amb un gran domini literari i contenció del *tempo* narratiu.

MÉS QUE UN MISTERI

Terra embriuada és bastant més que una novel·la de misteri. Pas a pas, l'autora ens mostra tot un seguit de personatges complexos, amb el seu passat particular, i uns ambients de cases misterioses, caps inhòspits i pubs bigarrats, envoltats de boira espessa i d'una música que enllaça els segles d'història agitada i els temps moderns. Tal com diu la sobrecoberta del llibre, "en un decorat de boira, pantans i humanitat, aquesta història cala fins als ossos i atrapa des de la primera pàgina". La traducció de Josefina Caball està molt ben feta.

En els últims anys no són poques les veus que han alçat la seva crítica davant una Catalunya que no retrocedeix, però tampoc avança. És també el cas d'Antoni Brey, nascut a Sabadell l'any 1967, que defineix a *La generació freda* la identitat i els reptes de la generació formada pels fills del *baby boom* dels anys 60. Els nens del *baby boom*, prop d'una sisena part dels catalans, tenen ara entre 30 i 40 anys i, després d'haver estat els espectadors dels 25 anys protagonitzats per la generació de la Transició, els ha arribat, a inicis del tercer mil·lenni, el moment de ser els protagonistes.

Brey ressenya la manera de ser d'una generació apàtica i individualista que s'enfronta a una situació de paradigma esgotat que sembla incapaç de superar. Massa sovint, afirma l'autor, el debat dins la societat catalana s'ha centrat en aspectes que tenen més a veure amb aquell paradigma esgotat i amb una Transició encara no del tot tancada, que no amb els veritables reptes d'una societat que es transforma vertiginosament. L'assaig de Brey és una incisiva reflexió per aquest final de cicle que la generació freda haurà d'assumir. X.F.